

**Сдружение "Алианс за защита от насилие,
основано на пола"**

гр. Варна, ул. "Синцев" №21
Тел: 052 609 677; 0888 436 754, Тел/факс: 052 613 830
Адрес в София- бул В. Левски 33, 1ви етаж, тел. 9635357
E-mail: bulgarian_alliance@mail.bg, office@bgrf.org,
sos@mail.bg, sos@ssl.bg
www.alliancedv.org

ПРОТОКОЛНО СЪБРАНИЕ № 15
ВХ № ПГ-828-00-62
ПОЛУЧЕНО НА 18.04.2018

09.44 АБ

Изм. № 00-14/13.04.2018 г.

ДО:

Г-ЖА ЦВЕТА КАРАЯНЧЕВА – ПРЕДСЕДАТЕЛ НА 44-ТО НС

ПГ НА ПП ГЕРБ

ПГ „БСП ЗА БЪЛГАРИЯ”

ПГ „ОБЕДИНЕНИ ПАТРИОТИ”

ПГ „ДВИЖЕНИЕ ЗА ПРАВА И СВОБОДИ”

ПГ НА ПП ВОЛЯ

Г-Н АНГЕЛ ИСАЕВ – НАРОДЕН ПРЕДСТАВИТЕЛ НЕЧЛЕНУВАЩ В ПГ

Г-Н ДАНАИЛ КИРИЛОВ – ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ПАРЛАМЕНТАРНА
КОМИСИЯ ПО ПРАВНИ ВЪПРОСИ

Г-ЖА ДЕСИСЛАВА АТАНАСОВА – ЗАМ. ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
ПАРЛАМЕНТАРНА КОМИСИЯ ПО ПРАВНИ ВЪПРОСИ

Г-Н ФИЛИП ПОПОВ – ЗАМ. ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ПАРЛАМЕНТАРНА
КОМИСИЯ ПО ПРАВНИ ВЪПРОСИ

Г-Н ХАМИД ХАМИД – ЗАМ. ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ПАРЛАМЕНТАРНА
КОМИСИЯ ПО ПРАВНИ ВЪПРОСИ

Г-Н ХРИСТИЯН МИТЕВ – ЗАМ. ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА ПО
ПРАВНИ ВЪПРОСИ

Г-Н КРАСИМИР ВЕЛЧЕВ – ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ПАРЛАМЕНТАРНА
КОМИСИЯ ПО ВЕРОИЗПОВЕДАНИЯТА И ПРАВТА НА ЧОВОКА

Г-Н ВАСИЛ АНТОНОВ – ЗАМ. ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ПАРЛАМЕНТАРНА КОМИСИЯ ПО ВЕРОИЗПОВЕДАНИЯТА И ПРАВАТА НА ЧОВЕКА

Г-ЖА ЕВГЕНИЯ АЛЕКСИЕВА – ЗАМ. ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ПАРЛАМЕНТАРНА КОМИСИЯ ПО ВЕРОИЗПОВЕДАНИЯТА И ПРАВАТА НА ЧОВЕКА

Г-Н ПАВЕЛ ШОПОВ – ЗАМ. ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ПАРЛАМЕНТАРНА КОМИСИЯ ПО ВЕРОИЗПОВЕДАНИЯТА И ПРАВАТА НА ЧОВЕКА

КОПИЕ: Г-ЖА ЦЕЦКА ЦАЧЕВА – МИНИСТЪР НА ПРАВОСЪДИЕТО

Г-ЖА МАЯ МАНОЛОВА – ОМБУДСМАН НА РЪБЪЛГАРИЯ

ОТНОСНО: Проекта за Закон за изменение и допълнение на Наказателния кодекс, с входящ № 854-01-1 от 18. 01. 2018 година.

УВАЖАЕМИ ДАМИ И ГОСПОДА НАРОДНИ ПРЕДСТАВИТЕЛИ,

Обръщаме се към вас във връзка с проекта за Закон за изменение и допълнение на Наказателния кодекс, с входящ № 854-01-1 от 18. 01. 2018 година. Проектът касае изменения на чл. 161 и чл. 296 от НК и е приет на първо четене на 4 април 2018 година.

По своето съдържание и по логиката на времето, през което този проект беше внесен от група народни представители от ПГ „БСП за България”, е видно, че с проекта се прави опит с няколко откъслечни текста да се покаже воля за по-добра защита на пострадалите от домашно насилие лица, предимно в контекста на семейните и роднински връзки.

Организациите, които представляваме, имат дългогодишна специализация и ежедневен конкретен опит с лица пострадали от домашно насилие и други форми на насилие основано на пола/ джендър основано насилие. Ние сме убедени, че колкото и похвални да могат да бъдат отделни инициативи за фрагментарни промени, те не могат да имат благотворен и траен ефект върху обществените отношения, свързани с този тип насилие. Нещо повече, ако те не са част от цялостни, всеобхватни и последователни мерки на ниво законодателство и политики, и то базирани на всички досегашни достижения на международните универсални и европейски стандарти, те рискуват повече да навредят на положението на пострадалите, отколкото да го подобрят.

Организациите от Алианса за защита от насилие основано на пола имат не само широк и задълбочен практически опит по проблема, но имат и обширен опит при подготовка на ново законодателство в тази област и промени в законодателството. Ще споменем само ролята на нашите организации при предлагането на проекта за Закон за защита от домашното насилие и негови последващи изменения. При всички случаи ние се запознаваме задълбочено с международните актове в тази област и всички документи от международни органи на ниво ООН, Съвет на Европа и ЕС.

Що се касае до засилена защита на пострадалите в наказателното право, ние и нашите организации от много време алармираме за липсата на такава защита и сме правили и правим обосновани предложения за промени в НК, в НПК още от 90-те години и непрекъснато след това. Основни наши искания са за отчитане на по- високата обществена опасност на престъпленията извършени при условията на домашно насилие и същевременно за признаване на всички престъпления, свързани с домашно насилие за престъпления от общ характер. В този смисъл са и изискванията на международните актове и документи, както и решения на международни органи в рамките на ООН и на Съвета на Европа.

Като се има предвид изложеното от нас по- горе, ние анализирахме предложените от вносителите законодателни промени и обръщаме внимание на следните явни несъответствия с необходимостта от ефективна защита на пострадалите от домашно насилие лица:

- **1. С промените искани в ал. 1 и 2 на чл. 161 НК** вносителите не уреждат изцяло въпроса с признаването на престъплението средна телесна повреда между съпрузи и близки роднини като престъпление от общ характер. На практика предлаганата уредба го определя като престъпление от частно- публичен характер, при което наказателното производство се образува по инициатива на пострадалото лице. С това отново в тежест на пострадалата от тежко домашно насилие в повечето случаи ще бъде да инициира производството, като подаде тѣжба до прокуратурата. От прокурора ще зависи по- нататък производството да се развие като такова от общ характер. Най- важният момент на гарантиране на сигурността на пострадалите чрез това тези престъпления да се преследват от самото начало от държавата не е отчетен и това крие големи рискове за ескалиране на ситуации и за в бъдеще. Насилниците ще знаят, че инициативата е на пострадалата и ще правят всичко възможно да не се стига до това. Това положение ще бъде изключително в риск и тежест на жертвите на домашно насилие. Отбелязваме също, че и

при това положение, поради факта, че престъплението няма да е от общ характер изначално, полицията няма да може да задържа извършителя на тежко домашно насилие и това също ще „спомога“ за високия риск от ескалиране на насилието и за заплахи от страна на насилника, за да не се предприемат действия от пострадалата.

Според нас това противоречие на целените промени с интересите на пострадалите идва от недооценка на ситуацията, при която се развива домашното насилие и на недотам добро познаване на международните изисквания в тази област. А те са категорични и ясни за зачитане на по-високата обществена опасност на престъпленията извършени в условия на домашно насилие, както при формулиране на съответните наказателни състави, така и при преследването на тези престъпления като престъпления от общ характер. Механичното прикачване на текста уреждащ средната телесна повреда - чл. 129 НК в хипотезите, когато обект е съпруг или близък роднина, към състави на различни по характер престъпления, които са извършени по непредпазливост, показва, че не се отчита повишената обществена опасност на тези престъпления. Напротив, те се считат по-малко опасни от страна на вносителите.

Напомняме отново, че държавата има задължение за дължима грижа да защитава пострадалите, като преследва и наказва извършителите на насилие. Ето защо:

Ние не приемаме въпросните престъпления, свързани с тежко домашно насилие, да бъдат третираны като такива от частно-публичен характер. Вместо това ние настояваме за гаранции, че средната телесна повреда, включително между съпрузи и близки роднини, при всички случаи и изначално ще се третира като престъпление от общ характер, което да се преследва от държавата.

В този смисъл е било и нашето участие и предложения в работните групи към Министерство на правосъдието, включително при участието в изработването на предложенията за промени в НК и НПК за съответствието на нашето право с Конвенцията на Съвета и Европа за превенция и борба срещу насилието срещу жени и домашното насилие. Изработените в тези рамки пакет от предложения за промени в наказателното право могат да бъдат добра основа за обсъждане на по-нататъшни законодателни промени.

Следва да се има предвид, че подобни всеобхватни мерки за защита от наказателното право са необходими и за промени в съставите на всички престъпления, извършени при условията на домашно насилие, като се предвидят съответните квалифицирани състави с по-висока наказуемост.

- 2. Относно предлаганите промени в чл. 296 НК, молим да имате предвид следното:

Предлаганата промяна и предвиждането на ал. 4 на текста на чл. 296 НК не решава въпроса с необходимостта от отчитането на по- висока обществена опасност на това престъпление по принцип. Необходима е промяна на ал. 1, в която изрично да се уточни, че и неизпълнението на заповед за незабавна защита влече наказателно-правни последици. Освен това следва да се предвиди по- тежко наказание- до 5 години още в чл. 296 ал. 1. Несравними са ценностите защитавани в този текст и тези на хипотезите на ал. 2 и ал. 3, а предвидените наказания- непропорционални. Нарушението на заповед за защита при всички случаи съдържа заплаха за телесната неприкосновеност, дори за живота. Ето защо предлаганият текст на ал. 4 при повторност да предвиди по- високо наказание- напр. От 1 до 6 години, в зависимост от обстоятелствата. Систематичното място на състав за повторност е след съответния основен състав на престъплението, а не накрая, след съставите, които нямат никаква връзка с нарушението на заповед за защита по ЗЗДН. Подчертаваме, че предвиждането на наказание като за тежко престъпление по чл. 296 НК едва при повторност би затвърдило сегашното положение на по- ниска обществена опасност на основния състав на престъплението нарушаване на заповед за защита.

Ето защо настояваме, ако се прави промяна в чл. 296 НК, непременно да се вземе предвид необходимостта от отчитане на по- високата обществена опасност на основния състав на престъплението, като се предвиди наказание до 5 години лишаване от свобода още в чл. 296 ал. 1 НК.

Уважаеми госпожи и господа народни представители, надяваме се да вземете предвид нашето експертно становище, което се опира на многогодишен опит и познания на международното и националното право. Призоваваме ви да се стремите към цялостно, всеобхватно и последователно уреждане на материята, касаеща проблемите на насилието, като се избягва риска от фрагментарни и недотам обмислени предложения за промени. През изминаващия сезон от началото на годината до сега, достатъчно примери видяхме на недооценяване на обстановката, може би поради чисто политически конюнктурни съображения, които само насърчиха агресорите и насилниците и доведоха до значително зачестяване и утежняване на случаите на насилие срещу жени и деца. Надяваме се, че

няма да пожелаете да станете съучастници в тази тенденция на толериране и безнаказаност на насилниците и ще проявите разум, отговорност и компетентност.

На разположение сме за съдействие и допълнително становище и разяснения по поставените въпроси.

Поддържаме становището, че е необходима всеобхватна наказателно-правна защита на лицата пострадали от домашно насилие чрез пакет от промени в НК и НПК. Убедени сме, че народните представители от 44то НС не биха искали да уредят тази важна материя за защита на фундаментални права по един фрагментарен и повърхностен начин.

Призоваваме също така всички- народни представители и представители на други институции, които се избират от и се контролират от НС да се отнасят с необходимото уважение и да зачитат най- високите достижения на международното право, което е в пълно съответствие с буквата и духа на българската правна система, начело с Конституцията на РБ. Недопустимо и непростимо е охулването, омаловажаването и показване на неуважение по всякакъв друг начин към международните стандарти. Вие, народните представители, сте призвани да следите от най- високо ниво за спазването на демократичния ред, на демократичните ценности и на демократичните основи на нашето общество, които се базират и на международните и европейски стандарти.

Имате нашето сътрудничество и съдействие за спазването на тези принципи, тъй като ние следим зорко ситуацията в страната ни.

Организациите, членове на Алианса:

- *Фондация БЦДИ – София, с клон в Хасково и представителство във Велико Търново*
- *Женско сдружение "Екатерина Каравелова" – Силистра*
- *Фондация "Позитивни Умения на Личността в Социума" Л.У.Л.С/ – Перник*
- *Фондация "SOS – семейства в риск" – Варна*
- *Български фонд за жените – София*
- *Фондация "X&D Джендър перспективи" – Хасково и Димитровград*
- *Асоциация „Деметра“ – Бургас*
- *Сдружение „Знание, успех, промяна“- Дупница, с клон в Благоевград*
- *Сдружение „Асоциация НАЯ“ – Търговище*
- *Сдружение "Център Отворена врата" – Плевен*
- *Сдружение "Център Динамика" – Русе*

За връзка с нас:

Сдружение Алианс за защита от насилие основано на пола

Варна- ул. Синец № 21, тел. 052 609677, 0888436754

София- бул. В. Левски № 33, тел. 9635357, 0898667620

e-mail: bulgarian_alliance@mail.bg , office@bgrf.org

С УВАЖЕНИЕ,

13 АПРИЛ 2018 г.

Геновева Тишева,

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
СДРУЖЕНИЕ АЗНОП

Анна Николова,

ЗАМЕСТНИК -

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
АЗНОП

InfoCenter

From: bulgarian_alliance@mail.bg
Sent: 17 април 2018 г. 21:09
To: kvpch@parliament.bg
Cc: kpv1@parliament.bg
Subject: [BULK] Становище по законопроект за промени на НК относно домашното насилие
Attachments: Promeni v NK ot BSP.pdf
Importance: Low

Уважаеми Госпожи и Господа народни представители,

Приложено изпращаме нашето становище по подготвяни промени на НК във връзка със защита от домашното насилие. Ще получите нашето становище и официално по пощата.

От ръководството на АЗНОП

П.П. Искаш да разшириш бизнеса си и онлайн? Лесно е! Направи си сайт. В СуперХостинг.БГ пазят място за него! Виж повече на www.superhosting.bg.

